

TELEGRAFUL ROMÂN.

Are Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Reuniuni ortodoxe.

I.

(*) În numărul penultim al foi noastre am arătat în ce consistă o forță principală a papistașismului.

Am vădit, că „reuniunile catolice” au un merit cardinal la susținerea și promovarea intereselor bisericești papistașe.

Am remarcat, că importanța acestor reuniuni zace în faptul, că au caracter confesional.

Rezultatele cele frumoase, la cari au ajuns numitele reuniuni, — rezultate atât materiale, cât și morale din punctul lor de vedere — denotă ușoară posibilitate de existare a astorfel de reuniuni, pe de altă parte însă explică necesitatea lor de a exista.

Cetind cine-va datele înșirate de noi, făcând o privire asupra succesorilor reale ale reuniunilor acestora, se va convinge, că sunt indispensabile, pentru biserica papistașă sunt o condiție de viață *sine qua non*.

Însă noi?

Avem noi o singură reuniune de natura reuniunilor catolice?

Avem noi vre-o societate, fie culturală, fie filantropică sau de altă color, — care ar avea de țintă exclusiv promovarea intereselor bisericești ortodoxe?

Dat ne este vre-odată privilegiul, să vedem prin orașe și sate, unde biserica noastră are mulți de credincioși, cum agită și se asociază acești credincioși, cum se nisuesc a pune lună de lună ba di de di chiar, câte un biet de filer la un loc, destinându-l pentru di-lele grele ce biserica va avea să le îndure?

Sau, ca să fim mai pretentioși, auzim noi vre-odată, că în cutare însoțire s'au ținut instructive prelegeri, cu scop de a întări pe ascultători în conștiința confesională?

Nu, nimic din toate acestea!

Stau frumușel iubiiții noștri credincioși, stau cu mâinile și cu — filerii în buzunare, fiind-că așa s'au pomenit. Er atitudinea acesta a lor și o motivăză cu trecutul bisericești. „Dacă până acum am existat, nu vom perî nici de aici înainte...” Vorba noastră, sunt conservatori în cele confesionale credincioșii bisericești noastre.

Astfel este în prima linie poporul, și el este așa, pentru-că nu sunt preoții altfel. Preoților noștri nici prin minte nu le pică să lucreze și afară de cadrul activității lor strict prescise. A-i vorbi poporului în chestii, cari reclamă o mică jertfă, nu cutăză, pentru a nu-și risca eventual popularitatea. Cu toții așteptă binele de sus, așteptă, ca harul de sus să se verse pe cei ce lipsă au de acest har...

Ei, și ce să șicem despre inteligenții laici? Am puté înșira aici jalbe grămadă față de acestia. E mic numărul celor cel de ale bisericești se interesează, e lighion însă numărul omenilor — mașină, a acelei clase de inteligenți, cari își trăiesc traiul lor într-un cerc îngust, fără a ține cont de datorințele confesionale.

Când îndrăsnesci a le vorbi acestor omeni despre interesele bisericești sau despre conștiința confesională ești pri-

mit cu zîmbet rece sau desprețuitor chiar. Își țin măr de fală domnii, că sunt cosmopoliti în cele confesionale. „Nu facem tovarășii pe temeiul confesional, nu, căci nu vom să trecem de ortodoxi șoviniști, intoleranți, etc.” „Nu jertfim pe sēma bisericești filerii noștri, și cu atât mai puțin vrem să dăm ceva din capitalul nostru spiritual, căci nu vom să fim priviți ca proseliți...”

Respect de logica acestor domni!

Cu toate acestea însă, ne permitem a-i invita, ca să privească nițel și peste îngustul cerc în care se mișcă, și să-și oprească privirile la alte nemuri și la alte confesiuni. Spună-ne pe urmă domnii: mai aflat-au undeva atātă toleranță, cosmopolitism și desinteres ca la dēnșii?

Însă se nu mērgă tocmai departe, să studieze puțin mai deapropie pe inteligenții papistașilor romāni, și se vor convinge, că și față de acestia sunt tare remași înderēt în cele confesionale.

Ne simțim deci în drept, și credem, că este timpul necesar a pune din nou pe tapet o chestie atāt de importantă, cum este chestia înființării de reuniuni cu caracter confesional după felul reuniunilor papistașe, chestie, la care trebuie să se angajeze preoți, inteligenți laici și poporul.

Ne-am simțit întotdeauna obligați a atrage atenția credincioșilor bisericești asupra acestui factor atāt de însemnat în viața unei confesiuni, și vom stărui și de aci înainte pentru îmbrățisarea acestei chestiuni.

Dacă e ca să pornim o nouă și sănătoasă direcție, apoi numai prin înființarea și cu ajutorul reuniunilor ortodoxe, o putem face. Dacă vrem ca să ținem pas cu alte confesiuni, numai astfel suntem capabili.

Trebuie să avem focularele noastre în giurul cărora cu toții să ne grupăm. Trebuie să ne ridicăm casele noastre, cari să ne garanteze un bun adăpost. Și aceste case numai reuniunile ortodoxe pot fi.

O reflexiune „Unirei”.

(*) „Unirea nr. 30 luând act de articolul nostru din nrul 69 relativ la Conferința din Cluș, ne face două observări la cari reflectăm următoarele:

Cu privire la spiritul de intoleranță, pe carele noi îl deducem, și ne place a crede, că cu drept cuvânt îl deducem, nu din firea romānului, ci din *crescerea comună* a clerului unit cu clerul romano-catolic prin seminariile romano-catolice, în urma ajutoarelor ce le capetă din fondurile romano-catolice, fonduri, cari au existat când s'a făcut unirea, — a putut vedé și „Unirea” din Blaș, că noi am apostrofat pe uniții din Ungaria, cari se bucură de mult de așa numita „congrua” și de alte favoruri „catolice”, și casul „Prodan” din Blaș a fost numai așa per tangentem amintit, mai mult ca o curiozitate din Blaș, unde p. e. antecesorul lui Prodan nici n'a fost romān, nici n'a fost unit, și totuși a fost aplicat, precum la posturi de instructori la studii tehnice, cum este desemnul

și gimnastica, nici la institutulele noastre confesionale, nici la alte, nu se cercă confesiunea, ci dexteritatea.

Dōmne feresce să cerem noi ca la institutulele culturale unite să se aplice profesori ortodoxi, sau ca să admitem, ca la institutulele noastre să se aplice uniți, numai pentru-că sunt romāni, precând și uniți și alții dispunem de puteri proprii.

Ceea-ce cerem noi însă este, ca confesiunea individului să nu se degradeze la mijloc pentru de a obține sau de a dobândi un post, pentru-că în acest cas individul respectiv, nu face trecerea din convingere, de care nici noi, nici cei dela „Unirea” n'avem drept să ne atingem, ci din speculă, ér a specula cu religiunea este dovadă de caracter slab.

În asemenea casuri este mai moral și mai romānesc lucru, dacă nu se primesc serviciile unor astfel de indiviți.

Noi am puté servi cu exemple, când omeni de valōre din inteligenții uniți au cerut posturi în biserica noastră, firesce, oferindu-se a trece la confesiunea noastră, dar Metropolitul nostru nu i-a primit, și ei au rămas și mai departe fii credincioși ai confesiunii greco-catolice.

Naintea ochilor noștri au planat mai mult casuri din diecesa Orădii și de pe la gimnasiul din Beinș, casuri vechi și noue, cari le cunoscem din intuițiune proprie și din diare.

Scritoriul acestor șire a cunoscut profesori chiar la gimnasiul din Beinș, cari, ca copii sēraci au fost împărțuși cu pāne din fundațiunea „Vulcan” sub condițiune, ca „să se facă uniți”, și s'au făcut fără nici o formalitate, când nici nu aveau facultate de a dispune de confesiunea lor fără scirea și învoirea părinților.

„Fă-te unit că-ți dăm pāne, apoi te vom trimite la teologie, unde părinții tăi nu vor ave nici o cheltuēlă cu tine” — era o provocare stereotipă la unii profesori fanatici în vremile vechi, și bietul copil se făcea, ba mai târziu, când era preot sau profesor, făcea și pe tatăl și pe rudele sale

Chiar și pe scriitorul acestor rēnduri, imediat după depunerea examenului de maturitate, l'a provocat profesorul B. P. Sz., nepotul episcopului I. P. Sz. (atunci numai canonic și comisar la examenul de maturitate), ca să se facă unit „și va fi trimis la Roma”.

Dar ce să mai vorbim de lucruri știute, cum era și terminul de „sismatic” cu care erau consecuent tratați studenții ortodoxi, și de abuzurile cele multe ce se făceau preste tot prin Ungaria îndată-ce se ivea vr'o nemulțumire prin parochiile ortodoxe, promițându-li-se, că dacă vor trece la unire, nu vor mai ave să plătescă nici pe preot, nici pe învățătoriu, căci aceia se vor plăti din fondurile catolice?

Toate acestea nu le mai aminteam, dacă nu ceteam lucruri de asemenea natură și chiar acum, p. e. casurile știute de reverse, ba de treceri chiar la căsătoriile mixte, apoi neadmiterea catechisării elevilor ortodoxi între păreții gimnasiului din Beinș, pe când romano-catolicilor, reformatilor și chiar ovreilor li-se admite.

Noi nici aceea nu cerem dela internate Paveliane să facă, ce — re-

cunoscem — se face în Blaș, ca pentru taxa prescristă să se primescă în ele și copii și copile de confesiunea noastră, în cât ar fi locuri neocupate de copii uniți. Dar considerând noi unirea din punct de vedere național, credem că atunci n'au loc acolo nici n'eromāni, fie ei chiar catolici, sau apoi să nu se dică, că acele internate sunt romānesci, pentru-că ele în faptă sunt în prima linie catolice, și numai în parte și romānesci.

Al doilea punct la care reflectăm, este acela, în care ni se impută, că relativ la punctul III. al concluserilor din Cluș noi am fi diș, că uniții „ar fi gata a abdice mai curēnd de autonomia bisericești lor, decât de dreptul ce-l au la fondurile comune catolice din Ungaria”.

Noi n'am diș asta, ci am diș: că postulatul acela (punctul III.) nu' ave loc între celelalte, pentru-că capră satulă cu varăa întrēgă nu încap la un loc, că dăm cu socotēlă, că acel punct s'a primit numai la insistența „ungurenilor”, și că „ne temem”, că acel punct va deveni calul troian în fortăreța autonomiei separate a bisericești unite.

Și de ce ne temeam noi atunci, se teme astăzi și „Gazeta Transilvaniei”.

Etă ce cetim ađi în „Gaz.” Nr. 148 sub titlul „Un mare pericol”, din pēna unui romān unit:

De lângă Orade, Iulie, 1897.

Stim. D-le Redactor! Umblând eu pe la mai mulți domni preoți și învățători de ai noștri din diecesa unită a Oradei mari, în comitatul Bihor și Satmar, m'a cuprins mirarea, că la cei mai mulți dintre ei n'am dat de nici un diar romānesc, ci numai de foi unguresci, ca „Magyar Allam”, „Tiszántul”, „Pesti Hirlap”, „Képes Családi Lapok” și „Néptanítók Lapja”, cărți romānesci să se afle în bibliotecile lor nici vorbă, afară de câteva rămase dela moși, părinți și socri, ca d. e. „Fenice”, unguresci însă cu grāmada. Și se nu credeți, că lipsa de mijloc ar fi cauza. Mulți dintre preoții amintiți au parochii foarte bune, ér învățătorii sunt în posturi bine plătite!

Indignat de atātă nepăsare față de diaristica și literatura noastră romānescă, am întrebat de un altul, că pentru-ce nu-și țin mai bine diare romānesci în locul celor unguresci, căci Ungurii nu pārtinesc literatura noastră, ér de nu o vom pārtini și sprigini nici noi, ce va fi de ea, ce de poporul romānesc, care ar aștepta dela conducătorii lui, ca să-l ducă înainte pe calea progresului național și ca conducătorii săi să fie Romāni verđi?! Rēspunsul ce l'am căpētat a fost acesta: Diarele noastre „Gazeta”, „Tribuna”, „Dreptatea”, „Unirea” etc. sunt scrise într'un limbagiu atāt de romānesc, încât familiile noastre nu le înțeleg, și așa în lipsa mijloacelor suntem siliți să ținem diare de acele, cari să le pōtă ceti și familiile noastre. Mai înainte — îmi diceau unii — am abonat „Vulturul” din Orade, dar după-ce „Vulturul” într'atātă a degenerat, încât fără de a roși nimeni nu-l puté lua în mână, am fost siliți să-l pārim și pe acela.

Nu de supărare, că acești domni nu-și mai pōrtă „Vulturul” scriu aceste orduri, dar mē dōre, că aici, unde sunt mai expuși țēranii romāni, avem de acei „conducători” (onōre escepțiunilor), cari se aruncă orbesce în brațele maghiarismului, imitēză tot ce este unguresc și desprețuesc ceea-ce e somānesc. Copii și fetele îi cresc în institute unguresci,

în casă vorbesc ungurese, cetesc ungurese, și unii dăru după atâtea „unguresce” chiar și simțesc ungurese, ăr în urma urmelor nu numai că nu aduc folos națiunii române, ci-i cauzează cele mai mari pagube și pierderi.

E trist lucru, când familiile preoților și dascălilor români se înțeleg între sine ungurese, dar tot atât de trist e, când doi-trei preoți ori dascăli români, dacă se întâlnesc laolaltă, abia că se salută românește, apoi o și succe pe ungurese. Mirare, că până aici nici unul încă n'a ajuns să se subscrie, — precum fac dascălii și preoții rușesci din diecesa Muncaci și Eperies, — „magyar lelkes”, „magyar néptanító”.

Mai adaugă la acestea împrejurarea, că în Sătmă, un preot român unit, Papp Lajos cu numele, a înființat dela conferință încă și redactează un ziar maghiar „Sztármári Ellenőr” în spirit neromânesc, și apoi se și închipue ori-cine, că la adecă, ce ar răspunde acestia? când aceia, dela carii atâră și una și alta, ar dice:

„Său una, său alta!”

„Său autonomie deplină pentru biserica română unită, dar atunci nici o împărțire din fondurile catolice; său se susțin ajutoarele actuale, ba se pun în vedere și altele, dar atunci nu pôte fi vorbă de autonomie separată națională română”.

Ce credeți domnii dela „Unirea”: ce ar alege elementele de mai sus, crescute cu concursul fondurilor catolice, la cari D-Vóstră nu voiți să renunțați nici într'un cas?

Răspundeți D-Vóstră.

Noi nu mai dicem nimic.

Din România.

„Tractatul militar între România și Turcia”. În numărul trecut al foi noastre am luat act despre scirea comunicată de „Frankfurter Zeitung”, cu privire la pretinsa încheiere a unui compromis militar între România și Turcia. Cu chestia această s'au ocupat și foile din țară fără a-i da mare importanță. Foile guvernului o desmint — deși nu oficios. Corect este punctul de vedere al „Voinței”: *Din fapțul, că relațiunile noastre cu Turcia sunt excelente, nu urmăz de loc, ca scirea din ziarul german să fie întemeiată*. Altcum scirea această a fost desmintită și de „Koelnische Zeitung”. Se vede că de motiv la combinația această a servit decorarea ambasadorului Djuvara.

Cu sănătatea principelui moștenitor merge spre bine. Aerul dela Sinaia îi priesce de minune. A ajuns deja până acolo, de pôte face mici preumblări prin casă, ăr peste vre-o 8 zile îi se vor îngădui preumblări prin parc.

Medicilor Dr. Cantacuzino, Bucliu și Kremnitz li s'au acordat din partea Majestății Sale câte un onor de 60,000 lei, însă ei n'au primit suma, ci mulțumind Majestății Sale, au dis următoarele: *Neam împlinit numai o datorință de patrie, când am luat în îngrijirea noastră pe Augustul bolnav și suntem fericiți a fi putut satisface acestei datorințe*.

Studii arheologice. Cetim în „Voița Națională” de Duminecă: Asără au plecat la Turnu-Severin 76 studenți ai facultății de litere din București, sub conducerea d-lui prof. Gr. Tocilescu.

În timpul zilei de astăzi, studenții au vizitat vechiul pod al lui Traian, precum și săpăturile, cari se fac la T-Severin.

D. Gr. Tocilescu va ține astă-sără o conferință despre: Vechimea orașului Severin; conferința va fi urmată de un concert, în folosul inundaților.

Măne, Regia Monopolurilor Statului va pune la dispoziția studenților un șlep cu care vor pleca în excursiune pe Dunăre, până la localitatea numită Cazan, în Sărbia.

În trecăt, excursioniștii vor visita mica ănsulă Ada-Kaleh; apoi se vor întorree la Severin, unde primăria le va da un banchet.

Dela Severin, studenții vor merge la Tg.-Jiu, unde se fac pregătiri pentru primirea lor. Acolo d. Gr. Tocilescu va ține de asemenea, o conferință, asupra lui Tudor Vladimirescu.

Dela T.-Jiu excursioniștii se vor duce, în fine, la mănăstirea Tismana, și Marți său Miercurea viitoare se vor reîntorree în Capitală.

Studii folkloristice. „Voința” serie:

Ministrul cultelor și instrucțiunei publice a însărcinat o comisiune compusă din dnii Al. Hodos, M. Canianu, C. Nottara, Popescu Ciocănel, Odor, Aug. Scriban și I. Ionescu, pentru a culege material folkloristic din județele Neamtu, Bacău, Putna, Botoșani, Roman, Suceava, Dâmbovița, Muscel, Buzău, Gorj și Râmnicu-Sărat.

O altă comisiune compusă din 14 studenți, cari lucrăz sub direcțiunea d-lui prof. Gr. Tocilescu, a fost însărcinată să facă o excursiune în țară în scopul de a fotografia, estampa, copia ori-ce inscripție, ori-ce odor de pe la biserici, mănăstiri, schituri, cum și documenee și hrisore ce vor afla.

Ambele comisiuni vor lucra timp de 3 luni de zile.

Dl Urechia bolnav. „Timpul” serie: Aflăm cu părere de rău, că dl V. A. Urech se află greu bolnav.

Dl Urech a fost supus unei operațiuni. F' urăm o grabnică însănetășare.

Dl T. Burada, cunoscutul nostru etnograf, va pleca corând în Dalmația spre a studia obiceiurile Românilor de acolo, și mai ales ale celor din districtul Sebenico.

Programe școlare.

IV.

Am primit și programa școlilor medii gror. rom. din Brașov. Ea pōrtă titlul: „Anuarul XXXIII. al gimnasiului mare public român de religiunea greco-orientală din Brașov, al școlei comerciale și reale și al școlilor centrale primare pe anul școlar 1896—97, publicat de Virgil Onițiu, directorul școlilor medii”.

În partea primă Anuarul cuprinde studiul pedagogic „Promovarea elevilor”, de prof. Dionisie Făgărășan, și „Promemoria”: Anunțele despre mōrtea profesorilor David Almășan și Dr. Ioan Bozocan, date biografice, portretele și voci de presă asupra decedaților doi profesori.

Din partea a II-a a Anuarului: „Date școlare”, estragem următoarele:

Personalul didactic, la gimnasiu a fost compus din directorul Virgil Onițiu, profesorii ordinari definitivi: Ioan Popea, Pant. Dima, Ipolit Iasievici, Lazar Nastasi, Nic. Pilția, Paul Budiu, Dionisie Făgărășan, Vasilie Goldiș, Dr. Ios. Blaga, Dr. Valeriu Brănișce, Dr. Ioan Bunea; profesorul suplent: Pompiliu Dan, și prof. extraord. Dr. G. Baiulescu (medicul școlilor).

La școla reală au funcționat profesorii ord. definitivi: G. Chelariu (dirigent de studii), Ios. Maxim, Nic. Bogdan, catechetul Bart. Baiulescu, prof. suplenți: Ioan Bapt. Boiu, Aurel Ciortea, Iordan Popovici.

La școla comercială: prof. ord. definitivi: Arseniu Vlaicu (director), Ioan Socaci, Andr. Bărsan, I. C. Panțu, suplent Ioan Pricu.

Profesori secundari au fost: Petru Roșca (pentru gimnastică), Timoteiu Popovici (pentru cântări), Ernst Kuhlbrand (prof. extern, p. desemn).

La școlele medii și cea comercială au funcționat 3 pedeli.

Din studiul *Religiunei*, la gimnasiu s'a propus următorul material:

În cl. I. Istoria biblică test. vechiu.

În cl. II. Istoria biblică test. nou.

În cl. III. Mărturisirea ortodoxă part. I.

În cl. IV. Mărturisirea ortodoxă partea II. și III.

În cl. V. Istoria bisericească universală, noțiunea, împărțirea și isvōrele istoriei bis. Starea religiōsă morală a popōrelor înainte de Christos și pe timpul lui. Grecii, Romanii, încreștinarea lor. Despre Iisus Christos. Apostolii. Creștinismul între Iudei și păgâni. Organizația bisericească în secolul apost. Viēța creșt. și disciplina bis. Cultul. Istoria bis. până la finea evului mediu.

În cl. VI. Istoria bis. istoria nouă dela 1453 până în zilele noastre. Despre reformațiune. Bis. apusenă, răsăritenă. Biserica din Rusia, Turcia, Grecia; istoria bisericească a Românilor din Ungaria și Transilvania.

În cl. VII. a) Cunoștințe dogmatice; b) cunoștințe etice.

În cl. VIII. Dreptul canonic al bis. ortodoxe.

Profesori de religie au fost: în cl. I. și III. I. Popea, în celelalte D. Făgărășan.

La reale: (prof. B. Baiulescu) În cl. I. Istoria biblică, testamentul vechiu.

Cl. II. Istoria biblică, test. nou.

Cl. III. Confesiunea ortodoxă p. I.

Cl. IV. Confesiunea ortodoxă: despre nădejde și dragoste.

La comerciale: (prof. B. Baiulescu), În cl. I. Istoria bisericească, începutul bis. creșt., viēța și instituțiile creștinilor dintăi, lățirea creștinismului, popōrele cari s'au încreștinat.

În cl. II. Istoria bisericeii române din Ungaria și Transilvania.

În cl. III. Dreptul canonic al bisericeii ortodoxe.

Din *Română* s'a propus (la gimnasiu):

În cl. I. Din partea sintactică și analitică a gramaticii. S'au memorisat poezii. Lucrări scripturistice.

În cl. II. Repetirea formelor regulate, formele și vorbele neregulate; lectură, memorisare de fabule, istoriōre și versuri. Lucrări scripturistice.

În cl. III. S'au cetit și memorisat mai multe poezii și prosă. — Teoriă: Gramatica sistematică a limbei române, Fonetica, Morfologia, Sintaxa. Lucrări scripturistice.

În cl. IV. S'au cetit și analizat mai multe poezii și piese de prosă. Teoriă: Limba română. Ființa, originea, rudeniile și istoria ei. Câte o lucrare scripturistică pe lună.

În cl. V. Regulele gen. de compoziție. Stilul. Figurile și tropii. Felurile stilului. Descripțiunea. Narațiunea. Disertația. S'au cetit și memorisat piese alese din autori români. Pe lună o lucrare scripturistică.

În cl. VI. Poetica. Noțiuni de estetică. Frumosul. Armonia. Artele. Poezia. Lectură în școlă și privată. Memorisare. Pe lună o lucrare scripturistică.

În cl. VII. Poetica: I. Teoria dramei. II. Retorica.

S'au cetit în clasă: Comediile: Conu Leonida și O scrisōre perdută, de Caragiale; tragediile: Macbeth și Richard III. de Shakespeare și Năpasta, de Caragiale; drama: Stălpii societății de H. Ibsen. Critica de Gherea, asupra „Năpastei”, și mai multe discursuri. O compoziție pe lună.

În cl. VIII. Istoria literaturii române întrăgă. Epoca substratului român (107—700 d. Chr.). Epoca stratului slav (700—1560). Ep. feluritor influințe străine (1560—1821). Epoca literaturii naționale (1821 până aji). Cetire de piese din autorii români din diferitele epoce. O lucrare script. pe lună, acasă.

La reale: cl. I. Din gramatică. Cetirea și memorisarea de piese în prosă și poezie. Lucr. script. — cl. II. Repetirea părții formale a gramaticii. Sintaxa. Cetire și memorisare. Lucr. script. — cl. III. Repetirea sistematică a gramaticii. Cetire și memorisare. La lună o compoziție. — cl. IV. Stilistica. Cetire, memorisare. Pe lună un pens.

La comerciale: cl. I. Stilistica. Cetire din autori români. O lucrare script. la lună. — cl. II. Poetica. Cetire și analizare din autori români. — cl. III. Noțiuni din istoria limbei și literaturii române din cele mai vechi timpuri până aji. S'a cetit din autori români.

Lucrări scripturistice din limba română: în clasa VII. gimn. (prof. Dr. Blaga): 1. Întru cât poezia populară este isvor pentru istoria națională? — 2. Pentru ce nu are poporul rom. literatură dramatică dezvoltată? — 3. Sublimul în eroiul tragic Macbeth din tragedia „Macbeth” de Shakespeare. — 4. Efectele revoluțiunii franceze. — 5. „Orațiō pro Milone” a lui Cicero, (apreciere literară). — 6. Impresiunea primăverii asupra sufletului omeneș. — 7. Caracterul eroiului dramatic din „Despot Vodă” de V. Alexandri. — 8. Pentru ce atâta „frunză verde” în poezia populară română?

În cl. VIII. gimn. (prof. V. Onițiu) 1. Raportul reciproc dintre istoria și literatura unui popor (disertațiune). — 2. Satirele lui M. Eminescu (aprețiere). — 3. Rolul căldurii în viēța animală și vegetală (disertație din sfera sciințelor naturale). — 4. Dare de sēmă despre lectura mea privată în sem. I.

— 5. Răsbunarea individuală din punct de ved. etic și psihologie (disertație). — 6. Paralelă între Scipio și Hannibal pe basa dialogului de Grillparzer. — 7. Fabulele lui Grig. Alexandrescu (aprețiere).

Temele din română lucrare la examenele scripturistice de maturitate:

La gimnasiu: a). Comediile lui I. I. Caragiale, — Studiu literar. — b). Raportul dintre om și natură în poezia populară, — disertație. — c). Cari sunt momentele, din cari se explică, cum și de ce au putut stăpâni Românii, un popor atât de mic, în timp secolii întregi pe sutele de popōre mari ale lumii cunoscute pe atunci? — Disertațiune istorică.

La comerciale: Factorii, cari promovăz comerțul.

Spre scopul ridicării rezultatului învățământului:

1. S'au înființat în anul școlar trecut și în cel prezent câte 4 biblioteci de clase: pentru cl. III. reală, cu 46 volume; p. cl. IV. r. cu 53 vol.; p. cl. III. gimnasială cu 55 vol.; IV. cu 56 vol.; V. cu 82 vol.; VI. cu 120 vol.; VII. cu 213 vol.; VIII. cu 315 vol.; total: 976 vol.

2. Conferențele pedagogice. În a. școl. prezent. s'au ținut 3 conf. ped., cari s'au ocupat exclusiv cu chestia „Promovării elevilor” pe baza conferinței ținute de prof. D. Făgărășanu.

3. „Fondul „Coresi” înființat de directorul școlilor medii și corpul profesoral, pentru tipărirea de cărți școlare și pentru trimiterea profesorilor în voiajuri de studii. Starea averii bănesci a acestui fond cu sfirșitul lui Maiu a. e. e de fl.: 898.19, depuși la filiala institutului „Albina”, Brașov.

Pe spesele fondului „Coresi” s'a tipărit anul trecut: „Sintaxa limbei latine” pentru cl. III. și IV. gimn. de prof. V. Goldiș în 2500 exempl. costând 674 fl. 99 cr., — și s'a hotărât editarea gramaticii grecești de prof. P. Budiu.

Biblioteca școlilor medii conține 6175 opuri în 7624 volume și 2043 fasc.

S'au trimis gratuit revistele și diarele: Fōia pedagogică din Sibiu, Fōia diecesană din Caransebeș, Monitorul Oficial al României, Telegraful Român, Gazeta Transilvaniei, și trei diare ungurești.

De corpul profesoral au fost administrate următoarele fonduri: Fondul „Coresi”, amintit mai sus; Fondul pentru ajutorarea școlarilor săraci și a școlarilor bolnavi, (Din interese s'au spesat pentru medicamente fl. 36.03), cu încheierea anului școlar de fl.: 2519. 27. — Fondul „Bălașa St. Blebea”, pentru premiarea școlarilor distinși în musică (319. 88).

(Va urma.)

Noutăți.

Episcop gr-or. sērb la Buda se va alege după-ce agendele congresului sērb vor fi exhaustate. Patriarhul va subșterne sindului următoarele trei candidaturi: Lucian Bogdanovici archimandrit în Szt.-Endre și actual adm. ep. în Buda; Platon Telecsky, archimandrit în Beocin și Sava Stoieci, protopop în Panciova.

* * *

Regina Angliei a adresat un rescript de mulțămită tuturor supușilor săi. În rescript regina spune, că află de lipsă să exprime, pe lângă mulțămita oficială, — și ea însăși mulțămită suditorilor săi, pentru nemărginita lor loialitate. E greu a da expresie — dice regina — adevăratelor sentimente de mulțămire și surprindere, cari mi-au stăpănit sufletul, când cu privilegiul iubileului domniei mele de 60 de ani în chip atât de general și spontan eu și s'a manifestat loialitatea și alipirea cătră mine. I-a servit spre bucurie faptul, că ostenele sale pentru binele țării au găsit recunoștință. Le exprimă tuturor din adēncul inimei mulțămită, și termină: „Mē voi ruga totdeuna, să ve binecuvinte D-șeu, și sēmī deee puțința, ca până când mi s'a dat să trăiesc, sēmī pot împlini datorința spre binele D-vōstre”.

* * *

Nouă fōie românească. În locul „Gazetei Bucovinei” au ridicat frații bucovineni un nou drapel, care, precum promite, va fi un sincer și devotat apărător al intereselor poporului român din ducatul Bu-

covina. Noua fôie, ce a început să apară în Cernăuț cu ziua de 2/14 Iulie, poartă numele „Patria”. „Organizarea politică a întregului popor român din Bucovina, încheierea într-un partid național puternic, fără nici o deosebire de clasă socială, este deci, — spune „Patria” — cea mai apropiată țintă și primul pas, ce trebuie să-l facem, ca să putem continua cu succes calea pe care am pornit”.

„Patria” apare: Miercuri, Vinerea și Duminică, și costă pentru monarhia Austro-Ungaria: pe an 12 fl. pe 1/2 an 6 fl. pe 3 luni 3 fl. pe 1 lună 1 fl. Pentru România și străinătate 30 franci.

Dorim izbândă noului confrate, întru realizarea frumoasei ținte, ce și-a prefăpt.

* * *

Procesul episcopului Zmejanovici din Vêrșet, contra redactorului foii „Szrpsztvo” s'a terminat în 15 a curentei la Timișoara. Apărătorul redactorului a fost dl Coriolan Bredicean, care prin cunoscuta-i destoinicie a absolvat pe acusat de sub vina calumniării; a fost judecat însă redactorul Dr. Ilies pentru vătămare de onoare, la o lună închisoare și 100 fl. spese procesuale.

* * *

Socialiștii creștini sunt o nouă sectă, care începe să prindă rădăcini și în patria noastră. Principiile de cari sunt călăuziți socialiștii creștini sunt frumoasele principii ale creștinismului: „Iubesc pe deapropoalele tale ca pe tine însuși”. „Muncitorul e vrednic de simbră sa”. „Rădă-te și muncește”. — Inițiatorii mișcării social-creștine sunt calfe de prăvălii din Budapesta; ei voiesc, ca provocându-se la învățăturile lui Chr., să exopereze pentru clasa săracă o stare mai suportabilă. Ei se organizează pe încetul, fără zgomot; au deja aderenți și prin provincie. Au un comitet de cincisprezece pentru conducerea afacerilor, care comitet a ținut Sămbătă în Pesta o întrunire confidentă, pentru compunerea unui apel către tinerimea creștină din țară. Numai când apelul va fi publicat, va eși secta la vilaeg și va porni mișcarea la lumina zilei. Ei s'au pus în legătură cu social-creștinii din Austria.

* * *

Monografia comunei Răhău. Părintele Nicolae Cărpinișan din Răhău s'a reținut în broșură după „Fôia Poporului” monografia comunei Răhău, — lucrare scrisă din indemnul „Concursului literar”, scris de mai mulți tineri români din Sibiu la anul 1894 în nr. 40 al foii numite. Lucrarea a fost revedută de o comisie (Dr. Barcian, Comșa), premiată cu al III-lea premiu de 10 coroane și complectată pe urmă conform indigitațiilor date de comisie. E frumos broșată și costă 25 cr.

* * *

Dela procesul otrăvitoarelor. Monstrii dela Hódmező-Vásárhely stau încă tot înaintea judecătorilor, și cu încetul slăbesc cu tăgăduitul. Pe di ce merge perd și ultima rață de speranță în scăpare, și se așteaptă la pedepse înfrigorătoare. Sunt două luni, de când una dintre oribilele ființe, între grăznicie remușcări sufletesci a expiat între fioreșele ziduri ale temniței, și acum un soț al ei în păcate strigătoare la cer, Szappanos Juczi trage de mărte. Și-a și mărturisit preotului grelele sale păcate, și a fost transportată la un spital. — Martorii cu toții au fost ascultați, mărturisirile lor sunt teribile.

* * *

Invitări. Junimea studioasă din Armeni are onorul a invita la petrecerea cu joc, care se va ține la 1 August (20 Iulie) în ziua de sântul Ilie, într-o grădină privată. Începutul la 3 ore p. m. Venitul curat este destinat în favorul înființării unei biblioteci școlare. Prețul de intrare: de persoană 1 corună, de familie 2 corone.

— Invitare la petrecerea de vără ce se va arangia din partea tinerimei studioase din Cetea și jur în 25 a l. c. st. n. din incidentul sântirei școlii. Localul petrecerii va fi grădina școlii, eventual sala cea mare. Venitul curat este destinat pentru școlă. Prețul de persoană 50 cr. de fam. 1 fl. Începutul la 3 ore d. a. In pauză se vor juca bătuta și călușerul. NB Suprasolvirile se primesc cu mulțămite și se vor cuita pe cale diaristică. Pentru viptualii sunt rugate fam.

Raportul general

al comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna” cu finea anului școlar 1896/7.

(Urmare și fine.)

VIII. Un anonim:

31. Preotul din Wakefield.

IX. Dr. Remus Roșca:

32. Protocolul sinodului arhidieceșan gr. or. rom. din 1896.

33. Programul institutului teologic-pedagogic din Sibiu 1895/6.

X. Axente Sever:

34. Răspuns la cartea neagră.

XI. Victor Tordășianu:

35. Bucovina, de G. Bogdan-Duică.

36. La morminte de eroi, de D. A. Sturdza.

37. Tribuna și tribunistii, de I. Slavici.

38. Chestiunea română în Ungaria și Transilvania, de E. Brote.

XII. Al. Lăzăreanu:

39. Sămănarea și plantarea pădurilor.

40. Studiu asupra creșterii arborilor.

XIII. Petru Barbu:

41. Religionea și școla poporală.

XIV. Gavril Hango:

42. Apák búne, de Városy Gyula.

XV. Gerasim Timuș:

43. Ermeneutica biblică.

XVI. Nicolau Togan:

44. Indice alfabetic al rev. Transilvania.

XVII. Petra Petrescu:

45. Monografia institutului „Albina”.

XVIII. Georgiu Vasiliu:

46. Dojna lui Rațiu.

XIX. Vasiliu Osvadă:

47. Antologia română, de I. Man'iu.

48. Limba iubirei și Raiana, de P. Vulcan.

49. Dragomir: P. Vulcan.

XX. Dionisiu Roman, avocat:

50. Voltaire: Kor és jelem rajz: Kreiten.

51. Rationelle theoretisch-practische Gramatic zum Unterricht in der italienische Sprache.

XXI. Ioan Dobre, teolog:

52. Marta și Maria dramă în 5 acte: I. N. Nenișescu.

53. Sgârceitul risipitor, dramă în 4 acte: V. Alexandri.

54. Noțiuni din istoria română: M. C. Florentin.

55. Epistolariu pentru corespondențe: V. Urzescu.

56. O pagină a vieții mele: N. T. Orășan.

57. O convorbire în folosul lucrătorilor de pământ: Kerekes.

XXII. Ioan Stoicuța, teolog.

58. Bibliothek der Unterhaltung und des Wissens, 13 bucăți.

59. Der Mann mit dem abgebrochenem Ohre, nach Edmund Abont: H. Meelholz.

60. Harald. Fürst der Waräger: Cléon Rangabe.

61. Aus den Novellen des Architekten von Gresse.

62. „Wenn und Aber” Botho von Presentin.

63. Der Dorfnotar: Ios. Eötvös, 4 bucăți.

64. Die Westalienen oder eine Reise um die Erde. R. Krafft, 103 fascicole.

65. Die Siegerin: Hans Hopfen.

XXIII. Sabin Cerbu, stud. teolog.:

66. Indreptariu către catechism.

67. Memoriile diavolului.

XXIV. Ioan Costescu:

68. Chrestomatia musicală.

XXV. Iacob Balcăș:

69. Monografia comunei Vlădeni.

XXVI. Teodor Murgău:

70. Teologia dogmatică.

XXVII. Michail Chibeleanu:

71. Az iskola ördöge: Huszár K.

72. A szociál demókrácia czélja és liberális eszmék, de Huszár K.

73. A zsidó religio titkok és új zsidó praktikák a keresztyény igazság fényében: Freint Bernardius.

74. Képesvilág történelem jelemrajzokban: Huszár K.

XXVIII. Stefan Frâncu:

75. Magyarország története, Budai Esaias.

XXIX. Ministrul de culte:

76. A vallás és lözoktatás ügyi m. kir. Ministernek a közoktatás állapotaáról szóló és az országgyűlés elé terjesztet jelentése.

XXX. Ioan Crăciun:

77. Schul und Reise-Taschenwörterbuch der italienischen und deutschen Sprache. (2 bucăți)

78. Die guten Hochländer.

S'au compactat și înregistrat:

1. Vatra anul I și II.

2. „Familia” anul 1896

3. „Amicul tinerimei”

4. „Musa”

5. „Convorbiri literare”.

2. Jurnalele:

În anul școlar expirat societatea a pus la dispoziția membrilor sei 24 jurnale, și adevă:

1. Biserica ortodoxă; 2. Biserica și școla; 3. „Familia”; 4. „Candela”; 5. „Lumea ilustrată”; 6. „Fôia diecesană”; 7. „Fôia Pedagogică”; 8. „Tribuna”; 9. Gazeta Transilvaniei; 10. „Telegraful Român”; 11. Desșteptarea; 12. „Gazeta Bucovinei”; 13. Tribuna Poporului; 14. „Revista Orăștiei”; 15. „Dreptatea”; 16. Fôia Poporului; 17. „Unirea”; 18. „Povestea Vorbei”; 19. România musicală; 20. „Revista copiilor”; 31. „Fôia interesantă”; 22. „Tageblatt”; 23. „Vulturul”; 24. „Néptanítók-Lapja”.

Dintre aceste jurnale parte au fost abonate din partea societății, parte trimise gratis din partea mai multor redacțiuni.

Drept aceea și cu această ocaziune nu putem trece, fără a nu aduce mulțămite și recunoștința noastră cea mai sinceră Onor. redacțiuni, cari precum în trecut, așa și în anul acesta au arătat interes viu față de societatea noastră, trimițându-ne foile gratis. Tot deodată ne rugăm, ca și pe viitor să nu ne lase lipsiți de sucursul și interesul ce până acum au manifestat față de societatea noastră.

Amintim în fine, că din „Almanachul”, ce l'a dat societatea noastră, ca souvenir pentru primul său iubileu, se mai află disponibile 199 exemplar.

B. Cassa.

Starea casei cu finea anului e de 1167 fl. și 17 cr. Venitul brut al anului expirat se urcă la 349 fl. și 81 cr., ér spesele la 357 fl. 70 cr. Resultă deci un deficit de 7 fl. 89 cr.

Averea societății în bani se compune:

1. Din un scris fonciar în valoare de 1000 corone.

2. Din suma de 392 fl. 92 cr., depusă la institutul de credit și economii „Albina”.

3. Din fondul de ajutorare, care în decursul anului s'a urcat la suma de 264 fl. 80 cr., care sumă de asemenea se află depusă la „Albina”.

4. Din suma de 9 fl. 45 cr., care e disponibilă la cassarul societății.

După cum se vede, mișcarea casei, luată în raport cu cea din anul trecut nu conține date satisfăcătoare, căci atunci în loc de deficit a fost un venit curat de 74 fl. 90 cr. Causa nu zace dără în împregiurarea, că societatea nu ar fi destul de precaută în administrație, ci în faptul, că s'a ivit necesitatea absolută pentru arangiarea radicală a bibliotecii, cu care ocaziune s'au spesat aproape 150 fl.

Tot-de-odată e de amintit, că la urcarea erogațiunilor a contribuit mult și cumpărarea de cărți nouă, apoi compactarea tuturor cărților deteriorate, precum și cumpărarea alor 2 dulape, ce au fost indispensabile pentru arangiarea cărților în mod corespunzător.

La ridicarea percepțiunilor mult au contribuit și donațiunile din fondul de fotografie al clericilor și al ped. abs. în a. școlar 1895/6. Clericii adevă au donat societății suma de 22 fl. și 13 cr., ér ped. 20 fl. 46 cr.

Pentru acest fapt demn de înregistrat, societatea și pe această cale le votăză bucuror mulțămite cea mai simțită pe de o parte, ér pe de altă parte doresc, ca viul interes și alipirea loială, ce adânc înrădăcinată a fost în inimile amintilor foști elevi semina-riali, și în viitor să persiste și să se potențeze din ce în ce tot mai mult, ca asteliu cu puteri unite să lucrăm tot mai mult spre binele și prosperarea societății.

C. Archiva.

În archivă în anul acesta a intrat un număr de 77 acte, cari toate sunt induse în protocolul de esebite în șir cronologic și alăturându-se la cele din anii trecuți s'a indicat datul intrării, urzirea, meritul, datul resolvirei, numărul bucăților și alte observări.

Tot în archivă se află și colecțiunea numismatică, descrierea obiectului, locul unde s'a găsit, valoarea nominală, numele donatorului și alte observări. Peste tot în decur-

sul acestui an au intrat 27 piese (monede), toate prin donațiuni. Adăugându-se la celelalte, dau numărul de 279 piese, între cari și o sulită veche, toate în valoare nominală de 33 fl. 31 1/4 cr. v. a., 35 stotnichi, 16 baiochi, 8 copeci, 5 lepta, 5 centimes, 2 lei, 2 bani, 1 1/2 penny, 1 para și 1 liră.

Și acum remarcăm, că precum biblioteca a fost arangiată din nou, așa și archiva propriu dișă și colecțiunea numismatică s'au arangiat din nou și astfel acum s'a înlesnit atât administrația, cât și controla necesară.

D. Sale și mobilier.

Precum în trecut, așa și în anul acesta, s'a pus la dispoziția societății 2 odăi: una a fost folosită ca sală de lectură, ér cealaltă ca bibliotecă.

Valoarea în bani a întregului mobilier trece peste suma de 550 fl.

Despre acest mobilier încă s'a luat inventar duplu, ca astfel să se evite ori și ce fel de anomalie.

Și acum la încheiere, constatăm cu vie satisfacțiune, că societatea de lectură „Andrei Șaguna” și în anul acesta, ca și în trecut a lucrat cu multă asiduitate la realizarea nobilului ei ideal, ceea-ce se vede și din rōdele morale și materiale, ce au rezultat din demna-i manifestare festivă, ținută în presera Sft. Andrei în memoria marelui Arhipăstor Andrei. — Dea Domnul, ca societatea de lectură „Andrei Șaguna” demnă să fie și mai departe de mărețul nume ce-l poartă, pētrunsă de spiritul marelui Șaguna, condusă în toate acțiunile de spiritul lui nesecat de lumină și profunditate.

În fine comitetul consciu, că și-a împlinit cu serioșitate agendele ce au cădut în competența lui, rōgă pe on. societate a-i da absoluturiul.

Sibiu, 22 Iunie 1897.

Ioan Dobre m. p., Georgiu Hamsea m. p.
pres. com. not. com.

Nrii 281, 317 și 330—1897.

CONCURS.

Dela „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român” cu începutul anului școlar 1897/8 sunt de conferit următoarele stipendii:

I. Un stipendiu de 60 fl. pe an din fundațiunea „Marinovici” pentru studenți români de gimnasiu ori școlă reală de aceeași categorie.

II. Un stipendiu de 40 fl. pe an din fundațiunea „Radu M. Răurean” pentru studenți români de gimnasiu ori școlă reală.

III. Un stipendiu de 40 fl. pe an din fundațiunea „Dr. Ioan Moga și soția Anna n. Bologa” pentru eleve, cari frecuentăză vre-o școlă de fete cu caracter național românesc, respective confesional românesc, în prima linie școlă civilă de fete a Asociațiunii și școlă elementară a Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Cererile pentru aceste stipendii au să se înainteze comitetului Asociațiunii în Sibiu (Strada Morii, 8) până la 15 August a. c. stilul nou, provădute cu următoarele documente:

Ad. I., II. și III.:

a) Atestat de botez:

b) Testimoniu școlar de pe semestrul din urmă al anului școl. 1896/7;

c) Atestat de paupertate eventual de orfan.

Ad. III. special: Concurente, cari vor documenta, că sunt descendente din familia fericitului fundator Dr. Ioan Moga său a soției sale Ana n. Bologa, vor fi preferite ceteris paribus la conferirea stipendiului.

Cererile întrate după termin nu se vor considera.

Sibiu, din ședința comitetului Asociațiunii transilvane ținută la 12 Iuliu 1897.

Soluția.

Dr. V. Bologa,
secr. II.

CONCURS.

În urma ordinului Prea veneratului Consistoriului arhidieceșan dto 6 Maiu a. e., Nr. 2941 Bis: pentru întregirea parohiei de clasa a II-a, Loman, în protopresbiteratul Sebeșului, se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh dau suma de 606 fl. 50 cr., despre cari informațiuni mai deaprobe se pot primi dela comitetul parochial si oficiul protopresbiteral.

Concurenții au a-și așterne cere-
rile concursuale instruite conform nor-
melor din vigoare în termenul prefapt
subsemnatului oficiu protopresbital.

Sebeș, 27 Iunie 1897.
În conțelegere cu comitetul parochial
concernent, oficiul protopresbiterial al
Sebesului.

Sergiu Medean,
protopresb.

Ad. Nr. pp. 338/897.

[101] 1—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroch în comuna de clasa a III-a Someșfalău de lângă Cluș, prin această se escrie concurs repetit, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post. dau un venit sigur anual de 402 fl. 25 cr. după cum s'au satorit în şedinţa din urmă a comitetului parochial, care a îmbunătăţit venitul cu 34 fl., precum au fost arătat în concursul trecut.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile de concurs subscrisului, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. al
Clușului în conțelegere cu comitetul
parochial.

Clus, 4 Iuniu, 1897.

Tuliu Roşescu,
protopresbiter.

Nr. 712/897.

[102] 1—3

CONCURS.

Neinsinuându-se la I-a și a II-a publicare a concursului de paroch în parochia de clasa a III-a Somartin, protopresbiteratul Agnitei, concurenți calificați, prin acesta se publică pentru a 3-a oară concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 380 fl. 70 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post
au să-și înainteze cererile lor concu-
suali instruite conform legilor în vigoare
în termenul deschis subsemnatului oficiu
protopresbiteral.

Nocerichiu, în 26 Iunie 1897.
Oficiul protopresbiterial în conșelegere
cu comit. par.

Nicolau Moldovan,
adm. protopresbit.

Ad. Nr. pp. 373/897.

[94] 2—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a, Rogojel, prin acésta se escrie concurs repetit, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, dau un venit sigur anual de 354 fl.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile lor de concurs, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Cluș, 23 Iuniu 1897.

Tuliu Roşescu,
protopresbiter.

Librăria Tipografiei Archidieceșane.

În Librăria Tipografiei archidiececane din Sibiu se află următoarele cărți de scôlă:

Abecedar pentru școalele populare rom. de Zacharia Boiu, edi- țiunea XIV legat	fl.	—24
" („Micul prietin al copiilor“) de S. Moldovan, broșat 22 cr., legat	"	—25
" românește, de V. Petri, legat	"	—25
Abcdar maghiar-român, de N. Putnoky, partea I., leg.	"	—20
" " " de F. Koós și V. Goldiş, leg.	"	—20
Întăia carte de lectură și învăț. de I. Popescu, leg.	"	—20
A doua carte de lectură și învățătură, de I. Po- pescu, leg.	"	—60
Aritmetica pentru începătorii din școalele primare, de P. Dima, broș.	"	—30
" cu numerii dela 1—20, de D. Dogariu și I. Dariu, broș.	"	—15
" cu numerii dela 1—100, de D. Dogariu și I. Dariu, broș.	"	—15
" cu numerii dela 1—1000, de D. Dogariu și I. Dariu, broș.	"	—20
" cu num. dela 1—10.000, de D. Dogariu și I. Dariu, broș.	"	—30
" pentru anii din urmă ai școlei primare partea IV, de I. Dariu, broș.	"	—45
" pentru școalele populare, anul I. și II., de F. E. Lurz, trad.	"	—20
" pentru școl. pop. part. a II-a de F. E. Lurz	"	—25
Bucovna pentru învățătura pruncilor, leg.	"	—20
Carte de cetire I, de Z. Boiu leg.	"	—40
" " " II, de Z. Boiu, leg.	"	—30
" " " pentru cl. I. și II. gimn. de I. Popea ediț. III., broș.	"	1.35
" " " de G. Pletos, broș.	"	1.80
" " " II. pentru școalele populare, prelu- crată de Dr. Petru Șpan, leg.	"	—30
" " " pentru anii din urmă, de Ioan Pop Reteganul	"	—75
" " " pentru cl. III gimn. reală, de V. Onițiu, broș.	"	1.—
" " " pentru cl. IV. gimn. reală, de V. Onițiu, leg.	"	1.60
" " " maghiară, partea I., de Dr. I. Cri- șianu și N. Putnoky, broș.	"	—70
" " " maghiară partea II., de Dr. I. Cri- șianu și N. Putnoky, broș. 1 fl. leg.	"	1.15
" de rugăciune pentru tinerimea gr. or. română, frumos leg.	"	—15
Catechism bogat de Z. Boiu, leg.	"	—50
" mic al bisericeii ort. ort. de Z. Boiu, leg. . .	"	—20
" pentru învățământul religiunii dreptcred. răsărit. de Moise Toma, leg.	"	—20
Chemia elementară anorganică și organică de A. Vlaicu, broș. 80 cr., leg.	"	1.—
Computul în școla populară, de I. Popescu, broș. . .	"	1.20
Conductor la aplicarea întâii cărți de lectură și învă- țatură de I. Popescu, broș.	"	—10
Culegere de cântări biser. în folosul tinerimei, broș.	"	—12
Cunoscințe din constituția patriei, de I. Popovici, leg.	"	—20
Curs de limba maghiară pentru școalele populare ro- mâne, de I. Molnar, partea primă broș. 16, leg. . .	"	—20
Curs de limba maghiară partea a doua broș. 20, leg.	"	—24
" " " " pentru curs. III. broș. 16, leg.	"	—20
Curs elementar de geometrie practică de D. Mirescu leg.	"	1.—
" " de muzică, partea II., de Const. M. Cordoneanu, broș.	"	—50
" " de muzică, partea III. și IV., de M. Cor- doneanu, broș.	"	—80
Curs practic de aritmetică pentru școalele populare de Ars. Vlaicu, I. 22 cr., II. 25 cr., III.	"	—35
Curs practic de limba maghiară pentru anul I. și II. de școlă de I. Dariu, broș.	"	—16
Dialogi româno-francezi, de M. Rudinescu	"	1.20
" româno-germani, de M. Rudinescu	"	1.—
Dicționariu român-german și german român, de S. P. Barcianu, tom. I. fl. 2.50, tom. II.	"	3.80
" român-maghiar de N. Putnoky, leg.	"	2.—
Drepturile și datorințele civile pentru școalele popo- rale confesionale, broș.	"	—20
Economia câmpului și grădinaritul pentru școalele populare, de G. Moian, broș.	"	—25
Economia domestică pentru cl. IV. primară de fete, de o asociațiune de învățători, leg.	"	—60
Elemente de fizică pentru școl. popor. de I. Dariu, leg.	"	—30
" de geografie de Z. Boiu, leg.	"	—30
" de geometrie pentru anii din urmă ai școlei populare de D. Dogariu și I. Dariu, leg.	"	—20
" din teoria muzicii, de A. Sequens, broș.	"	—50
Esercțiile de stil în școla popor. de D. Lăpădat, broș.	"	—15
Fibel, după metoda analitică-sintetică de G. Jausz, leg.	"	—30
Fizica pentru școalele populare de D. Făgărășan, broș. .	"	—30
Fizica pentru școalele populare, de Iosif Bălan, broș. .	"	—25
Geografia Ungariei, de Dr. N. Pop, broș.	"	—30
Geografia pentru școl. popor. de I. Dariu, broș. 30 cr., leg. de D. Făgărășan și S. Mol- dovan, broș. 25 cr., leg.	"	—35 —30
Geografia pentru școale medii de D. Făgărășan și S. Moldovan tom. I., broș.	"	1.20
Geografia pentru școale medii de D. Făgărășan și A. Bârsean tom. II., broș.	"	—50
Geografia pentru școale medii de D. Făgărășan și A. Bârsean, tom. III., broș.	"	1.—
Geografia pentru instituttele pedagogice și școalele secun- dare după H. G. Wagner, de P. Drăgălina, broș. . .	"	1.—
Gramatica elementară a limbii germâne pentru școale secund. de Dr. G. Coman, partea III., broș. 85 cr., leg.	"	1.—
Gramatica germână, de Sava Popovici Barcianu . . .	"	1.4
" limbii maghiare de Dr. I. Crișianu și N. Putnoky, broș.	"	1.—
Gramatica română, de I. Dariu, broș.	"	—25
" " de S. P. Barcian, leg.	"	—50
" " pentru cl. II. de I. Mihelțian, broș.	"	—10
" " pentru cl. III. de I. Mihelțian, "	"	—16
" " pentru cl. IV. de I. Mihelțian, "	"	—24
Higienea poporală, de Dr. G. Vuia, broș. 1 fl., leg. .	"	1.20
Higienea copilului dela nascere până la al 7-lea an al etații de Simion Stoica, broș.	"	—15
Intrebări de educațiune și instruct. de Dr. P. Span, br.	"	1.—
Isagogia, de Dr. Il. Pușcariu, broș.	"	1.50
Istoria biblică, pentru școalele populare, leg.	"	—30
" biblică pentru școalele medii, inf. și școl. civ. broș.	"	—55
" bisericească pentru școalele populare, leg. . . .	"	—30
" bisericească pentru școalele medii de Dr. Ilarion Pușcariu, partea I., broș. 50 cr., partea II. broș.	"	—50
Istoria bisericească rom. de Șaguna, partea I. și II., br.	"	3.—
" " în limba germână	"	1.—
" literaturii române, de I. Lazariciu, broș. . .	"	1.—
" naturei și fizică, de Z. Boiu, leg.	"	—30
" naturală, de Dr. D. P. Barcian, partea II. . . .	"	—60
" de Ipol. Ilasieviciu, leg.	"	—36
" patriei, de I. Dariu, broș.	"	—25
" patriotică, de Z. Boiu, leg.	"	—30
" pedagogiei, de Dr. Petru Pipoș, broș.	"	2.—
" Ungariei, de Dr. N. Pop, broș.	"	—20
" " în legătură cu istoria univers. pentru școalele populare, de Silvestru Moldovan, broș. . .	"	—20
" Ungariei pentru școl. secund. de V. Goldiş broș.	"	—80
" universală de V. Goldiş evul vechiu, broș. . . .	"	1.—
" "		

Afară de aceste procură Librăria Tipografiei archidieceesane ori-ce cărți didactice pe lângă cele mai avantajoase condițiuni.

Lângă prețul cărții este a se aclude și prețul transportului.

 La 10 sau mai multe exemplare din aceeasi carte se dă rabatul cuvenit.